

1. juni 2022, Center for Regional Udvikling

Adfærdstiltag til reduktion af flyrejser

Dette notat beskriver fem adfærdsregulerende tiltag til reduktion af flyrejser.

Tiltagene er 1) virtuelle møder, 2) valg grønnere flyselskab, 3) tog eller bus på ruter i Nordeuropa, 4) færre oversøiske destinationer og 5) øget viden om tjenesterejser.

Hvert tiltag er beskrevet med:

- Formål
- Positive effekter
- Ændringer for medarbejdere og lokal ledelse
- Effekt på økonomi og CO₂-udledning

Notatet er udarbejdet ud fra beregninger foretaget af COWI i 2020/21 og data fra Region Hovedstadens klimaregnskab. Tal fra 2019 er anvendt, fordi 2020-2021 ikke har været retvisende for hverken adfærd eller priser, hvilket skyldes Covid-19-pandemien. De beregnede økonomiske effekter tager ligeledes udgangspunkt i flypriser før pandemien og vil muligvis se anderledes ud nu, pga. generelle prisstigninger i 2022, herunder priser for flyrejser. Det er derfor ikke usandsynligt, at de økonomiske besparelser, som er beregnet, ville være endnu større end angivet, hvis man genberegner det hele.

I det følgende beskrives tiltagene.

1: Virtuelle møder

Hvad: Medarbejderen opfordres til at erstatte flyrejser med videomøder.

Formål: Opfordre medarbejderen til at erstatte flyrejser med videomøder. Tiltaget indebærer et stort potentiale for væsentlige reduktioner i transportomkostninger og CO₂-belastning, da transportbehovet bortfalder. Videomøder kan dog mindske muligheden for uformel netværksudbygning, hvilket kan være en negativ faktor for udvikling af fagligt netværk.

Positiv afledt effekt: Bedre work-life balance. Mindre arbejde i ydertimerne. Væsentlige økonomiske besparelser.

Hvad ændrer sig for medarbejderen? Medarbejderen deltager virtuelt i møder, konferencer, kurser og lign., hvor det er muligt.

Hvad ændrer sig lokalt for organisationen? Tiltaget skaber ingen ændring for organisationen lokalt.

CO₂ og økonomiske effekter:

- Økonomisk effekt: 6.171.798 kr. sparet per år
- CO₂ effekt: 588 tons CO₂ per år

2: Valg af grønnere flyselskab

Hvad: Rejsekontoret vælger det til enhver tid grønneste flyselskab på en given strækning.

Formål: Reducere flyrejsens klimabelastning ved at vælge 'klimavenlige' flyselskaber

Positiv afledt effekt: Reducerer CO₂-udledningen og er let at implementere

Hvad ændrer sig for medarbejderen? Tiltaget medfører ingen ændring for den enkelte medarbejder.

Hvad ændrer sig lokalt for organisationen? Tiltaget medfører ingen ændring for organisationen lokalt.

CO₂ og økonomiske effekter:

- Økonomisk effekt: < 0 kr. per år
- CO₂ effekt: 640 tons CO₂ per år

3. Tog eller bus på korte ture

Hvad: Medarbejderen opfordres til men kan selv beslutte tog/bus fremfor fly

Formål: At få flere til at erstatte flyrejser med tog eller bus, særligt på korte ture. Erstatning af flyrejser med tog på kortere rejsedistancer kan reducere rejsernes CO₂-belastning

Afledt positiv effekt: Sammenhængende transporttid i tog kan bedre anvendes som arbejdstid (gælder som hovedregel ikke for sundhedspersonale) til forskel fra transporttid i fly. Togrejser er desuden et billigere alternativ. Dette gælder også ved hel-dagsmøder, som vil kræve hotelovernatning

Hvad ændrer sig for medarbejderen? Tiltaget medfører mere sammenhængende arbejdstid (gælder i udgangspunkt ikke sundhedspersonale), men kan påvirke work-life-balance mindre positivt. Da det er frivilligt, er det medarbejderens afvejning af fordele og ulemper, som afgør hvad ændringerne betyder.

Hvad ændrer sig lokalt for organisationen? Tiltaget medfører ingen ændring for organisationen lokalt.

CO₂ og økonomiske effekter:

- Økonomisk effekt: 2.992.000 kr. sparet per år
- CO₂ effekt: 59 tons CO₂

Færre oversøiske destinationer

Hvad: Medarbejderne opfordres til at reducere oversøiske flyrejser

Formål: At begrænse antallet af flyrejser til destinationer udenfor Europa. Flyrejser med destination udenfor Europa var i 2019 den største post i flyregnskabet med en samlet årlig udledning. 75 % af disse rejser er til USA.

Fakta: En oversøisk rejse udleder gennemsnitligt 398 kg CO₂. Kun ca. 20 medarbejdere har i gennemsnit 10 oversøiske rejser om året.

Hvad ændrer sig for medarbejderen? Tiltaget medfører mindre eller ingen ændringer for de fleste medarbejdere. Forskere, udviklere og administratorer, som har mange oversøiske flyvninger til f.eks. USA, vil dog blive ramt af dette.

Hvad ændrer sig lokalt for organisationen? Det er den lokale ledelses ansvar at opfordre medarbejdere til at overveje at have opmærksomhed på, om der kan reduceres i antallet af oversøiske rejser.

CO₂ og økonomiske effekter:

- Økonomisk effekt: 329.500 kr. sparet per år
- CO₂ effekt: 40 tons CO₂ per år

Øge vidensgrundlaget om tjenesterejser (formål mv.)

Hvad: Indsamling af viden om tjenesterejser med henblik på at understøtte praksisnære og lokale initiativer.

Formål: Udtrække flere oplysninger om tjenesterejsernes formål, så fremtidige indsatser til reduktion af flytransport bedre kan målrettes.

Positiv afledt effekt: Tiltaget skønnes at kunne forbedre effekten af tiltagene virtuelle møder, togrejser og reduktion af oversøiske rejser. Øget vidensgrundlag for mere lokale og praksisnære initiativer til grønnere transportadfærd.

Hvad ændrer sig for medarbejderen? Tiltaget medfører ingen ændringer for medarbejderen.

Hvad ændrer sig lokalt for organisationen: Tiltaget medfører ingen ændringer for den lokale organisation, udover øget viden om transportadfærden i afdelingerne. Hvis muligt indsamles der oplysninger om tjenesterejsernes formål, hvilket giver ledelsen mulighed for at understøtte praksisnære og lokale initiativer til ændring i flyadfærd.

CO₂ og økonomiske effekter:

- Økonomisk effekt: 3.213.600 kr. sparet per år
- CO₂ effekt: 884 tons CO₂ per år

Hvordan hænger reduktion af flyrejser sammen med FN's verdensmål?

Region Hovedstaden bidrager aktivt til indfrielsen af FN's verdensmål ved at tage bevidste og ansvarlige transportvalg. Flyrejser er det største enkelt bidrag til Region Hovedstadens CO₂ udledning for transport. Reduktion af denne udledning vil have positive effekter på både lokalt og globalt plan. De foreslåede indsatser bidrager alle positivt til opfyldelse af verdensmål 11, 13 og 15. Indsatserne bidrager således også til Region Hovedstadens handlingsplan for FN's verdensmål (verdensmaalene.dk) (Region Hovedstadens handlingsplan for FN's verdensmål).

- **MÅL 11: BÆREDYGTIGE BYER & LOKALSAMFUND.**

Miljøbelastning pr. indbygger skal reduceres med vægt på at øge luftkvaliteten. **Reduktion af flytransport** vil bidrage til en bedre luftkvalitet på globalt og lokalt plan.

- **MÅL 12: ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION**

Fremme bæredygtige offentlige indkøbspraksis, der er i overensstemmelse med nationale politikker og prioriteter. **En reduktion af flytransport** i Region Hovedstaden vil bidrage til mere ansvarlige og bæredygtige indkøb og deraf forbrug af transportydelser.

- **MÅL 13: KLIMAINDSATS**

Indføre tiltag mod klimaforandringer i nationale politikker, strategier og planlægning, for at begrænse stigningen af den globale gennemsnitstemperatur til to grader over det førindustrielle niveau. **Reduktion af flytransport** skaber fokus og mål for transportadfærd i regionen og bidrager derved positivt til de nationale klimamål, som kræver en indsats fra alle niveauer.

- **MÅL 15: LIVET PÅ LAND**

Sikre og beskytte klodens essentielle økosystemer, så tab af bl.a. biodiversitet og frugtbar jord mindskes. Færre drivhusgasser bidrager til at mindske ekstreme vejrfænomener som tørke og oversvømmelse. **Reduktion af flytransport** bidrager positivt ved at mindske drivhusgasser.